

Memòria d'Activitats 2005

CENTRE D'ESTUDIS I DOCUMENTACIÓ CONTEMPORÀNIA

**Universitat de les
Illes Balears**

CENTRE D'ESTUDIS I
DOCUMENTACIÓ
CONTEMPORÀNIA

Fundació
"SA NOSTRA"

**"SA
NOS
TRA"**
CAIXA DE BALEARS

ÍNDEX

	PÀGINA
1. INTRODUCCIÓ	2
2. ACTIVITATS DEL CEDOC DURANT EL 2005	4
3. EL PORTAL WEB DEL CEDOC	19
4. PUBLICACIONS DIGITALS DEL CEDOC	22
5. COL·LABORACIÓ AMB GRUPS DE RECERCA	23
6. RESOLUCIÓ DE CONSULTES	24
APÈNDIX	

1. INTRODUCCIÓ

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània és fruit d'un conveni de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i «Sa Nostra» Caixa de Balears, signat el 7 de juliol del 2000. Els serveis que ofereix el CEDOC són el següents:

- a) Organitzar conferències, cursos i debats davant els reptes de la societat actual.
- b) Crear i gestionar un servei de documentació i una base de dades sobre la societat contemporània de les Illes Balears.
- c) Promoure i realitzar estudis i recerques sobre la societat contemporània.
- d) Fomentar activitats interdisciplinàries entre professors, alumnes i societat en general.
- e) Promoure la informació i la reflexió col·lectiva dels grans reptes dels temps presents i futurs a la societat de les Illes Balears.
- f) Resoldre consultes i elaborar dictàmens per a entitats públiques que ho sol·licitin, així com per a particulars.

La relació entre estudiants, professionals i societat en general amb el CEDOC es realitza a través dels contactes amb els becaris i amb la direcció del CEDOC, a partir de les activitats que se realitzen i a través del nostre portal web: <http://cedoc.uib.es>, que es troba en funcionament des del 16 de setembre de 2004. Disposam de quatre línies telefòniques a la UIB, amb els números 971 17 32 79 / 971 17 28 23 / 971 17 24 15 / 971 25 95 39, el fax 971 17 34 73 i les adreces electròniques, s.serrabusquets@uib.es i cedoc@uib.es.

Amb aquesta finalitat s'ha posat en funcionament el projecte de localització, recopilació, ordenació, catalogació, digitalització, preservació i posada a l'abast dels investigadors, de documentació no publicada o no difosa comercialment, produïda per entitats i institucions de caràcter no oficial. Per exemple organitzacions polítiques, socials, culturals, ONG's, entitats ecologistes, etc. L'abast cronològic i temporal d'aquesta tasca abraça tot el segle XX i l'abast territorial és el de les Illes Balears.

En tractar-se d'entitats que no tenen prescrita l'obligatorietat d'arxivar la seva documentació d'una forma sistemàtica, aquesta corre molt més perill de perdre's o fer-se mal bé que en el cas d'organismes i institucions públiques, que, millor o pitjor, conserven la seva documentació amb una certa organització. Aquesta documentació però pot tenir importància en el moment d'investigar múltiples facetes de la societat contemporània, des del punt de vista històric, econòmic o social.

En els darrers anys, el CEDOC ha realitzat una tasques de recopilació, catalogació i digitalització d'arxius i fons documentals de caràcter privat entre els que destaquen:

- Arxiu Antoni Pons,
- Arxiu històric de la Cambra de Comerç,
- Arxiu del GOB,
- Arxiu de "El Nido",
- Arxiu Antoni Jiménez,
- Arxiu Vicent Ribas,
- Digitalització i elaboració d'un CD-Rom del Setmanari Llevant (1916 – 1931),

Aquests catàlegs es troben disponible al nostre portal d'Internet. En el cas de l'Arxiu Vicent Ribas i Arxiu Antoni Pons, també s'hi poden trobar diferents documents digitalitzats.

Les tasques de documentació es realitzen sota la direcció del senyor Miquel Pastor Tous, director del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB.

Des del desembre del 2000 s'està realitzant una tasca de recopilació dels articles d'opinió apareguts a la premsa de les Illes Balears i que destaquen per les aportacions al debat cultural, social, econòmic i polític, que queden recollits en un Catàleg d'Articles d'Opinió. Aquests articles es bolquen al portal web del CEDOC.

Una altra dels objectius del CEDOC ha estat l'elaboració des del principi d'una Base de Dades d'Activitats Culturals, a la que s'hi accedeix també des del nostre web del CEDOC: <http://cedoc.uib.es>.

El CEDOC elabora els dossiers de premsa per el Centre de Recerca Econòmica (UIB – Sa Nostra), d'acord amb una metodologia específica.

Pel desenvolupament de les tasques del centre s'han convocat públicament beques per a llicenciats o diplomats. Durant l'any 2005, els becaris – col·laboradors han estat:

- Elena Gili Sampol (elena.gili@uib.es, 971 17 28 23)
- Rafel Puigserver Pou (rafel.puigserver@uib.es, 971 17 28 23)
- Antoni Vives Reus (antoni.vives@uib.es, 971 17 28 23)

Tots ells han desenvolupat tasques de col·laboració amb el CEDOC, com la digitalització de documentació, elaboració de dossiers de premsa, preparació de conferències i cursos, així com altres tasques de gestió del CEDOC. A més a més, durant l'any 2005 s'ha comptat amb la col·laboració en les tasques de digitalització i bolcar al web els articles d'opinió digitalitzats, d'una alumna col·laboradora de tipus A, la senyora Antònia Maria Caldés Salas, estudiant del segon cicle d'Història.

2. ACTIVITATS DEL CEDOC DURANT EL 2005

Durant l'any 2005 el Centre d'Estudis i Documentació Contemporània ha dut a terme les següents activitats.

2.1 II CURS D'INICIACIÓ ALS ESTUDIS UNIVERSITARIS I A LA RECERCA CIENTÍFICA

El Segon curs d'Iniciació als Estudis universitaris i a la recerca científica era una activitat encaminada als alumnes de la UIB especialment els de nova arribada. El curs compta amb 189 matriculats. El programa del curs es modificà en funció de cadascun dels estudis a qui anaven dirigits: Dret i Economia, Psicologia, Història i Història de l'art, Turisme, Filosofia i Treball Social.

Programa

“Biblioteques i documentació al campus universitari”. Miquel Pastor Tous. Director del Servei de Biblioteca i Documentació.

“El treball científic i la documentació en els estudis de Dret”. Dr. Santiago Cavanillas Múgica. Director del Centre Dret i Informàtica de Balears (CDIB).

“El treball científic i la documentació en els estudis d’Economia”. Dr. Antoni Riera Font. Director del Centre de Recerca Econòmica (CRE).

“Noves tècniques documentals. La digitalització. El CEDOC”. Jordi Pons Bosch. Centre d’Estudis i Documentació Contemporània (CEDOC).

“Biblioteques, centres de documentació i arxius a Palma”. Dr. Sebastià Serra Busquets

“Recerca, ressenyes, bibliografia especialitzada i estructura d’un treball”. Arnau Company Mates. Grup d’estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani.

“Recerca, ressenyes, bibliografia especialitzada i estructura d’un treball”. Dr. Llorenç Huguet Rotger.

“Biblioteques i documentació al campus universitari”. Miquel Pastor Tous. Director del Servei de Biblioteca i Documentació.

“El treball científic i la documentació en els estudis d’Informàtica”. Dr. Llorenç Valverde.

“Els projectes bàsics de recerca a la UIB”. Dr. Gabriel Oliver.

“El treball científic i la documentació en els estudis d’Arquitectura Tècnica”. Dr. Guillem Colom.

“El Centre de Càlcul”. Dr. Gabriel Fontanet Nadal.

“El treball científic i la documentació en els estudis de Psicologia”. Dra. Esperança Bosch Fiol.

“El treball científic i la documentació en els estudis de Psicologia (II)”. Dra. Margalida Gili Planas.

“Recerca, ressenyes, bibliografia especialitzada i estructura d’un treball”. Dra. Victòria Ferrer Pérez.

“El treball científic i la documentació en els estudis de Turisme”. Dr. Francesc Sastre Albertí.

“El treball científic i la documentació en els estudis superiors de Turisme”. Dra. Catalina Nativitat Juaneda.

“Noves tècniques documentals. La digitalització. El CEDOC i el CITIB”. Jordi Pons Bosch. Centre d’Estudis i Documentació Contemporània (CEDOC)

“El treball científic i la documentació en els estudis de Treball Social”. Maria Josep Cardona.

“El treball científic i la documentació en els estudis de Fisioteràpia”. Dr. Joan Ernest de Pedro.

“El treball científic i la documentació en els estudis d’Infermeria”. Dra. Pilar Sánchez Cuenca.

2.2 CURS ELS REPTES DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ EN EL MÓN ACTUAL

El Centre d’Estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) en col·laboració amb el Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts, el Consell d’Estudiants, el Grup d’Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani de la UIB i el Grup Blanquerna, va organitzar el passat 15 i 16 d’abril les jornades sobre *Els reptes del mitjans de comunicació en el món actual*. Els curs constà de 15 hores i la Comissió acadèmica de la UIB li atorgà 1,5 crèdits de lliure configuració.

El curs fou coordinat pel Dr. Sebastià Serra Busquets, director del CEDOC, el Sr. Rafel Puigserver Pou, becari del CEDOC, i el Sr. Antoni Lluís Trobat Alemany, membre del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani de la UIB.

El curs va comptar amb 193 matriculats, però l'assistència va superar les 300 persones en els moments de més presència de públic. Donada l'elevada matrícula s'hagué de traslladar els actes de divendres de la sala d'actes de l'edifici Cas Jai a la Sala d'Actes de Son Lledó. El dissabte, com estava previst, se celebrà en el Centre de Cultura Sa Nostra a Palma.

A continuació s'adjunta el **programa** de les jornades que només patiren un petit canvi que fou l'anul·lació de la conferència de la senyora Maria Umbert Cantalapiedra, directora general de l'Ens Públic de Radiotelevisió pública de les Illes Balears, que va excusar la seva assistència per motius laborals.

Divendres, dia 15 d'abril de 2005, Saló d'Actes de Son Lledó.
Matí

9 h Entrega de la documentació i presentació de les jornades.

9.30 h L'anàlisi de continguts dels mitjans de comunicació. Doctor Miquel Duran, professor d'Història Contemporània de la UIB.

Presentació a càrrec de Rafel Puigserver.

10.15 h Els estudis d'Història dels mitjans de comunicació a les Illes Balears. Antigues i noves recerques. Arnau Company, Neus Fernández i doctor Sebastià Serra, membres del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani.

11 h Descans.

11.30 h La programació de les llicenciatures de Periodisme i Comunicació Audiovisual a les Illes Balears. A càrrec de la senyora Carmen Teresa Vilar, directora titular de l'Escola Universitària Alberta Giménez.

Presentació a càrrec del doctor Sebastià Serra.

12.15 h Els impactes de la premsa escrita a la societat actual. L'exercici diari de la professió periodística. Pere Comas, director del diari Última Hora.

Presentació a càrrec de Gaspar Caballero, cap de Comunicació de Sa Nostra.

12.45 h Els reptes de la premsa escrita. Entre la informació i l'opinió. José Eduardo Iglesias, director del Diario de Mallorca.

Presentació a càrrec de Maria Bel Pocoví, responsable de l'àrea de relacions amb els mitjans de comunicació de la UIB.

13.15 h La premsa escrita en el mundo actual. Eduardo Inda, director d'El Mundo / El Día de Baleares.

Presentació a càrrec de Gaspar Caballero, cap de Comunicació de Sa Nostra.

Horabaixa

16 h L'experiència de la premsa escrita en català a les Illes Balears. Miquel Serra, director del Diari de Balears.

Presentació a càrrec de Maria Bel Pocoví, responsable de l'àrea de relacions amb els mitjans de comunicació de la UIB.

16.30 h El repte digital als Països Catalans. Doctor Joan Marí, periodista.

Presentació a càrrec de Rafel Puigserver.

17.15 h Els consells de l'Audiovisual: El funcionament del Consell Audiovisual de Catalunya. Doctor Joan Manuel Tresserras, professor de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre del Consell Audiovisual de Catalunya.

Presentació a càrrec del doctor Sebastià Serra.

18 h Descans.

18.30 h L'espai audiovisual català. Doctor Enric Marín, professor de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Presentació a càrrec d'Antoni Lluís Trobat.

19.15 h IB3, la Radiotelevisió pública de les Illes Balears. Maria Umbert, directora general de l'ens públic de Radiotelevisió de les Illes Balears.

Presentació a càrrec del doctor Sebastià Serra. (aquesta xerrada no es va poder desenvolupar)

20 h Taula rodona: Televisió, espai comunicacional i reptes de futur. Gina Garcías, de TVE; Paula Serra, de M7 Televisió de Mallorca; Joan Seguí, director de Canal 4 TV; Antoni Bonet, subdirector de Localia; Ramon Rullan, director de Palma TV; i Germà Ventayol, director adjunt d'IB3.

Presentació a càrrec de Gaspar Caballero, cap de Comunicació de Sa Nostra.

**Dissabte dia 16 d'abril de 2005, Centre de Cultura Sa Nostra
Matí**

10 h Els promotors dels mitjans de comunicació a Galícia. Afonso Eiré, director de A Nosa Terra.

Presentació a càrrec del doctor Sebastià Serra.

11 h La mediatització del conflicte: Euskadi com a paradigma. Javier Vizcaíno, conductor del programa Más que palabras de Radio Euskadi. Presentació a càrrec de Rafel Puigserver.

12 h Descans.

12.30 h L'experiència de conduir La nit al dia. Doctora Mònica Terribas, presentadora de l'informatiu La nit al dia del Canal 33 i professora de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra. Presentació a càrrec d'Antoni Lluís Trobat.

13.30 h Col·loqui.

14.30 h Cloenda.

A l'apèndix de la memòria hi trobaran els retalls de premsa que feien referència a la nostra activitat, així com una còpia del tríptic que va repartir-se per publicitar el curs.

Un aspecte a comentar va ser la protesta que un grup d'estudiants feren respecte a la línia informativa i d'opinió del diari El Mundo, el dia de Balears, en el moment en què havia de començar la seva intervenció el senyor Eduardo Inda, director de la publicació. La protesta va durar quatre minuts i de resultes de la protesta el diari va reobrir una campanya respecte a aquest tipus de protesta que s'ha desenvolupat en determinades ocasions a la Universitat.

2.3 ÀFRICA I AFRICANISME EN EL MÓN ACTUAL

El curs de la Universitat d'Estiu "Àfrica i africanisme en el món actual" tingué lloc del 11 al 15 de juliol de 2005 al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma, situat en el carrer Concepció núm. 12, amb una duració total de 30 hores. La Comissió Acadèmica de la UIB li atorgà 3 crèdits de lliure configuració i la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears concedí 2 crèdits de Formació permanent al Professorat.

El curs fou coordinat pel Dr. Josep Ignasi Aguiló, professor d'Economia Aplicada de la UIB i Vicerector de Planificació Económicoadministrativa, pel Dr. Sebastià Serra Busquets, professor d'Història contemporània de la UIB i director del CEDOC, i el Sr. Antoni Vives Reus, becari del CEDOC.

El curs pretenia analitzar la situació d'Àfrica a l'època contemporània fent un especial èmfasi en el temps present. Per les desigualtats, els conflictes i l'estreta proximitat geogràfica amb les Illes Balears resultava òbvia la necessitat de reflexionar de forma detinguda envers el continent africà. Aquest curs suposava la primera introducció de manera monogràfica dels estudis africans a la nostra Universitat.

La finalitat del curs era impartir una sèrie de continguts teòrics combinant la utilització dels mitjans audiovisuals amb l'exposició oral i la consulta de documentació. L'objectiu principal del curs fou crear diàleg i debat entre els alumnes i el professorat, i entre els mateixos alumnes sobre els temes exposats, fet que fou possible gràcies a la xifra de 99 matriculats amb què comptà el nostre curs, amb una assistència superior a les 130 persones.

El **programa** es va desenvolupar com s'adjunta a continuació.

Dilluns 11 de juliol

16h. Entrega de la documentació i presentació del curs a càrrec de Josep Ignasi Aguiló, Sebastià Serra i Antoni Vives

16:30h. Mbuyi Kabunda Badi, professor de Relacions Internacionals de la Universitat de Basilea: "Els drets humans a Àfrica"

18h. Descans

18:15h. Antoni Marimon Riutort, professor d'Història contemporània de la UIB: "Procés descolonitzador i el sorgiment dels Estats africans contemporanis"

19:45h. Miquel Duran Pastor, catedràtic d'Història contemporània: "Unió Europea, Mediterrani i Àfrica"

Dimarts 12 de juliol

16h. Josep Ignasi Aguiló, professor d'Economia Aplicada de la UIB: "L'economia a l'Àfrica actual"

17:30h Descans

17:45h. Antumi Toasijé, Doctorant en Relacions Internacionals i Estudis Africans de la Universitat Autònoma de Madrid: "Resistències africanes, cultura i poder" (I)

19:15h. Sebastià Serra Busquets, professor d'Història contemporània de la UIB i director del CEDOC: "Immigració africana i moviment associatiu"

20:30h. Taula de debat "L'associacionisme del moviment immigratori" amb la participació de l'Associació d'Immigrants Marroquins de les Illes Balears, l'Associació d'Immigrants Nigerians – Edo-Adine–, l'Associació d'Immigrants Senegalesos – YAPO, Víctor Eguriase Uwagba i Yunes Chaer.

Dimecres 13 de juliol

9h. Projecció de la pel·lícula "Amanecer Zulú"

11h. Col·loqui i descans

11:30h. Jordi Pons Bosch, Doctor en Història i membre del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani de la UIB: "Migracions africanes"

13h. Antumi Toasijé "Resistències africanes, cultura i poder" (II)

16h. Josep Miquel Santacreu Soler, professor d'Història contemporània de la Universitat d'Alacant: "La intervenció d'Espanya a Àfrica durant els segles XIX i XX"

17:30h. Descans

17:45h Antoni Segura Mas, catedràtic d'Història contemporània i codirector del Centre d'Estudis Històrics Internacionals: "Transició i conflictes al món mediterrani àrab"

Dijous 14 de juliol

16h. César M'Bah Abogo, llicenciat en Economia i Màster de Governabilitat i Desenvolupament Humà: "La crisi de l'Estat postcolonial africà: diagnòstics i propostes" (I)

17:30h. Descans

17:45h "Resistències africanes, cultura i poder" (III)

19:15h. Taula de debat "La solidaritat des de la perspectiva de les ONG's" amb la participació de Càritas, el Fons Mallorquí de Solidaritat, Metges del Món i la Fundació Campaner.

Divendres 15 de juliol

16h. Antoni Vives Reus, Doctor en Història per la UIB i becari del CEDOC: “El turisme a Àfrica en el temps present”

17:30h. Descans

17:45h. César M’Bah Abogo “La crisis de l’Estat postcolonial africà: diagnòstics i propostes” (II)

18:30h. Taula de debat “Anàlisi de la realitat sociocultural del continent africà” amb la participació de Llorenç Carrió, becari de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, Elena Gili i Rafel Puigserver, llicenciats en Història i becaris del CEDOC.

19: 30h Recorregut musical per Àfrica a càrrec del periodista Asier Vera

21h. Cloenda

A l’apèndix de la memòria hi trobareu els retalls de premsa que feien referència a la nostra activitat.

2.4 IV FIRA DE LA CIÈNCIA A MENORCA I A MALLORCA

El Centre d’Estudis i Documentació Contemporània (UIB - Sa Nostra), amb la col·laboració del Grup d’Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al Món Contemporani de la UIB, va participar activament, com ja havia fet en edicions anteriors, a la IV Fira de la Ciència, que va tenir lloc els dies 17, 18 i 19 de març a Menorca i els dies 28, 29 i 30 d’abril a Mallorca.

El tema central de la Fira per a aquest 2005 era la tecnologia de l’alimentació, tal com quedava palès a l’eslògan de la Fira, “Alimenta’t de ciència”. El CEDOC va mostrar com s’elaboraven els dossiers de premsa, va exposar part del seu fons bibliogràfic en una mostra de publicacions de les Illes Balears i va presentar els continguts del nostre portal web.

A Menorca, la Fira es féu al Recinte de Fires, situat al polígon POIMA de Maó. El CEDOC hi va ser present amb els becaris Elena Gili i Rafel Puigserver, i comptà amb la col·laboració del Sr. Llorenç Carrió, membre del Grup d’Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al Món Contemporani

Els dies 28, 29 i 30 d'abril la Fira de la Ciència es traslladà al recinte d'IFEBAL (Palma), al Polígon de Llevant, i el CEDOC hi tornà a participar amb els tres becaris del CEDOC, Elena Gili, Rafel Puigserver i Antoni Vives, i hi col·laboraren els membres del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al Món Contemporani, els senyors Llorenç Carrió i Antònia Maria Caldés.

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània està molt satisfet tant de l'organització de la Fira com de la participació, i continuarà en edicions posteriors participant-hi amb vista a poder mostrar les nostres activitats i tasques i acostar-les al gran públic.

2.5 MOSTRA DE PREMSA DE LA PART FORANA DE MALLORCA

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) va organitzar per als dies 18, 19 i 20 d'abril, una mostra de revistes de premsa de la Part Forana de Mallorca, que va comptar amb la col·laboració de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i del Departament de Cultura del Consell de Mallorca.

Els estudiants observaven amb entusiasme i atenció les diferents publicacions que el CEDOC tenia exposades durant el dilluns 18 d'abril al hall de l'edifici Ramon Llull i el dimarts 19 i dimecres 20 al hall de l'edifici Guillem Cifre de Colonya.

En aquesta mostra hi havia revistes de tot tipus, tant de les que encara es publiquen com d'altres que en aquests moments ja s'han deixat d'editar.

Al portal web del cedoc (<http://cedoc.uib.es>) s'hi pot trobar una mostra de les portades de les publicacions que desinteressadament varen col·laborar amb nosaltres en la realització d'aquesta mostra.

2.6 CONFERÈNCIA «LES FOSSES DEL SILENCI. LA REPRESSIÓ DE LA GUERRA CIVIL», I PRESENTACIÓ DE LA REVISTA SÀPIENS

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) amb la col·laboració del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani, va organitzar el dimarts 11 d'octubre una conferència i presentació de la revista *Sàpiens*.

L'acte, que es celebrà a la Sala de graus de l'edifici Ramon Llull, fou a càrrec del doctor Jordi Creus, historiador i director de la revista. El doctor Creus comptà amb la col·laboració del professor d'Història del pensament de la Universitat de Barcelona, Oriol Junqueras.

El director de la revista feu un repàs a algunes de les exclusives publicades al llarg del seus 36 números, com per exemple que Catalunya va servir com a refugi dels nazis alemanys durant el franquisme o les fosses del silenci, tema central de la conferència, en base a les investigacions de Manel Jiménez sobre les 153 fosses comunes de Pallars Sobirà. L'historiador afirmà que a Catalunya es calcula que hi pot haver unes 450 fosses comunes i que el número de morts podria arribar als nou mil.

Un cop acabada la conferència es va dur a terme un debat amb els assistents a l'acte.

Trobareu un resum de premsa de la conferència en l'apèndix documental.

2.7 PRESENTACIÓ DE LA REVISTA *L'AVENÇ*, REVISTA D'HISTÒRIA I CULTURA I TAULA RODONA «QUATRE VISIONS DE QUATRE GENERACIONS DE *ELS MALLORQUINS* (1967) DE JOSEP MELIÀ PERICÀS»

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) amb la col·laboració del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani, va organitzar el dimecres 19 d'octubre a l'aula de graus de l'edifici Ramon Llull, la presentació al campus de la revista *L'Avenç*, revista mensual d'història i cultura a càrrec del director de la publicació Josep Maria Muñoz.

Just després d'aquesta presentació, i amb motiu de la publicació per part de *L'Avenç* del dossier «Repensar el país en el franquisme» corresponent al mes de setembre de 2005, va tenir lloc la taula rodona «Quatre visions de quatre generacions de *Els mallorquins* (1967) de Josep Melià Pericàs» a càrrec del Dr. Miquel Duran Pastor, el Dr. Antoni Marimon Riutort, el Dr. Damià Pons i Pons i l'estudiant d'història Antoni Lluís Trobat Alemany: Actuà com a moderador el Dr. Sebastià Serra Busquets.

2.8 CONFERÈNCIA «EL NACIONALISME A LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL DURANT LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XX. VELLES I NOVES FORMES NACIONALISTES» I PRESENTACIÓ DE LA REVISTA *CERCLES D'HISTÒRIA CULTURAL* A CÀRREC DE JORDI CASASSAS YMBERT

El Centre d'Estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) amb la col·laboració del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani, va organitzar el dimecres 26 d'octubre a l'aula de graus de l'edifici Ramon Llull, la conferència «El nacionalisme a la Mediterrània occidental durant la segona meitat del segle XX. Velles i noves formes nacionalistes» a càrrec del Catedràtic d'Història contemporània de la Universitat de Barcelona, Jordi Casassas Ymbert.

Aquesta activitat estava emmarcada dins la Convocatòria d'Ajuts per a la realització d'activitats complementàries a la docència de la Facultat de Filosofia i Lletres.

El professor Casassas que recentment ha publicat la seva obra *Temps de la nació. Estudis sobre el problema polític de les identitats* (2005), va explicar que els historiadors havien d'estar atents al perill en les generalitzacions dels termes nacionalisme i democràcia a la Mediterrània, termes que no són sinònims a tot la zona. A més advertí que, actualment, en l'anàlisi s'ha de tenir present el sorgiment de noves formes de nacionalisme allunyades de les tradicionals, i pel que a la gent que s'hi vincula i s'hi identifica.

Un cop acabada la conferència, el professor va mantenir un debat amb els assistents que fou interessant, donat que l'autor versà sobre la situació del nacionalisme a Catalunya davant la tramitació de la Proposta de reforma de l'Estatut de Catalunya.

Abans de l'acte, el Dr. Jordi Casassas va presentar la revista *Cercles d'Història Cultural*, que edita el grup de recerca de la Universitat de Barcelona, del qual n'és l'investigador principal, el Grup d'Estudis d'Història de la Cultura i dels intel·lectuals.

2.9 PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *APROXIMACIÓ AMB EL QUE PASSÀ AMB LA REPÚBLICA POBLE A POBLE*

El passat dijous 10 de novembre de 2005 va tenir lloc a la Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull la presentació del llibre *Aproximació amb el que passà amb la República poble a poble*, a càrrec del seu autor, Damià Quetglas, que és escriptor i periodista que col·labora amb el *Diari de Balears*. Aquesta activitat comptà una vegada més amb la col·laboració del Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al món contemporani de la UIB.

Aproximació al que passà amb la República poble a poble és una obra de divulgació històrica que té com a base els reportatges periodístics que realitzà el senyor Damià Quetglas complementats amb entrevistes, biografies i anàlisi històrica. El primer dels tres toms que conformen l'obra correspon als pobles del terme judicial d'Inca.

Durant la presentació l'autor del llibre va fer una crida als historiadors per que s'interessassin pel període de la República ara que encara queden alguns dels personatges que visqueren aquesta etapa històrica.

Una vegada acabada la presentació i com és habitual, s'establí un interessant debat entre els assistents a la presentació i l'autor del llibre que va acabar d'arrodonir un acte en què es recordà que la Segona República Espanyola és una de les etapes més desconegudes de la Història d'Espanya.

Un resum de premsa del que es publicà als mitjans de comunicació sobre aquesta activitat la podeu trobar a l'apèndix documental.

2.10 CATÀLEG D'ARTICLES D'OPINIÓ

En l'àmbit de la premsa el CEDOC ha continuat amb la tasca iniciada des de l'any 2001 amb la digitalització del articles d'opinió apareguts a la premsa escrita de les Illes Balears. La digitalització d'aquests articles té com a objectiu, facilitar als usuaris una ràpida consulta dels mateixos. Per tal de dur això a terme, s'ha optat per bolcar-los a la xarxa. Per a la consulta d'algun article de qualsevol mitjà de comunicació escrit de les Illes és pot realitzar a través del nostre portal web: <http://cedoc.uib.es>.

Durant el 2005, s'han seleccionat i catalogat els articles d'opinió dels quatre diaris:

- *Diario de Mallorca*, del mes de juliol al mes de desembre de 2001.
- *El Mundo*, del mes de gener al mes d'abril de 2002.
- *Diari de Balears*, del mes de gener al mes d'abril de 2002
- *Última Hora*, del mes de gener al mes d'abril de 2002.

Així mateix ja s'ha procedit a bolcar en xarxa de forma completa el 2001 del *Diari de Balears*.

El procés és complex i s'elabora des de la selecció i extracció d'un article de premsa des d'un Cd-Rom del diari, per això hem cregut oportú explicar el procés que s'ha anat desenvolupant en aquest àmbit durant l'any 2005. Un cop digitalitzats i classificats els articles es transformen en format PDF (Portable Document Format), per després bolcar-los en xarxa amb la pertinent fitxa tècnica, procediment laboriós ja que cada article s'ha de bolcar a la xarxa de manera individual.

2.11 ELABORACIÓ DE DOSSIERS DE PREMSA

El centre també realitza periòdicament dossiers de premsa, la majoria d'ells utilitzats pel Centre de Recerca Econòmica (UIB – Sa Nostra) entitat amb la que col·labora el CEDOC.

Els dossiers de premsa consten de les següents temàtiques:

- **Economia:** en l'àmbit de l'economia principalment és recullen els apartats de Producció, Preus i Habitatge, Mercat de Treball, Mercat de Capitals, Turisme i Medi Ambient.

- **Social:** En l'aspecte social ens interessa informació referida als següents aspectes: Transports i infraestructures, Cultura, Seguretat ciutadana, Població, Immigració, Sanitat i consum, Educació, Família i Violència de gènere.

2.12 DOSSIERS D'INFORMACIÓ ESPECIALITZATS.

A la vegada el CEDOC ha elaborat dossiers de premsa amb motiu de sol·licituds especials o bé per què l'actualitat ho demandava. Destaquen:

- El Part de Sant Jordi i Ses Fontanelles (juny de 2005)
- Migracions i Història oral (octubre de 2005)
- Eleccions generals (març de 2004).
- Eleccions al Parlament Europeu (juny de 2004)
- Referèndum de la Constitució europea a Espanya (febrer de 2005)
- Un any després de l'11-M (març de 2005)
- Fira de la Ciència (març – abril de 2005)
- Els reptes dels mitjans de comunicació en el món actual (abril de 2005)
- Del Papa Juan Pau II a Benet XVI (abril de 2005)
- Els atemptats de Londres del set de juliol de 2005.
- Debat sobre la situació de l'Estat de les Autonomies (novembre de 2005).

2.13 PREPARACIÓ DE PUBLICACIONS DIGITALS.

S'ha començat la col·lecció de publicacions: Quaderns del CEDOC. Veure el punt 4. Les publicacions digitals del CEDOC.

2.14 DOCUMENTS DEL TEMPS PRESENT

Durant el 2005, s'ha realitzat una tasca de recopilació de documents i textos legals que poden interessar al conjunt de la societat. Es tracta dels textos constitucionals d'Espanya

i de la Unió Europea, dels Estatuts d'Autonomia en vigor i de les propostes de modificació dels Estatuts d'Autonomia, aprovades pels Parlaments autonòmics. Aquesta recopilació es troba disponible al nostre portal d'Internet: <http://cedoc.uib.es>.

2.15 ELABORACIÓ DEL LLISTAT DE PUBLICACIONS DE CIÈNCIES SOCIALS I HISTÒRIA REALITZADES A MALLORCA A PARTIR DEL DIPÒSIT LEGAL.

EL CEDOC, amb la col·laboració del becari de la Càtedra Alcocer-Moll-Villangómez ha realitzat una recerca de les publicacions de ciències socials i història que s'han editat a Mallorca durant l'any 2003, donat que són les darreres dades de les s'ha tengut accés a través del Dipòsit Legal. Aquest llistat es troba disponible al portal web del CEDOC.

2.16. CATÀLEG DE PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL DE LES ILLES BALEARS.

Durant el 2005, s'ha continuat elaborant el Catàleg de producció audiovisual a partir de les dades que ens han facilitades els Consells de Mallorca, Menorca i d'Eivissa i Formentera.

3. EL PORTAL WEB DEL CEDOC

El portal web del CEDOC es troba operatiu des del 16 de setembre de 2004 i s'hi pot accedir des de dues maneres diferents:

- a) introduint directament l'adreça: <http://cedoc.uib.es>
- b) o bé dins el portal d'Internet del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB: <http://www.uib.es/servei/biblioteca/cedoc/index.html>

En el portal d'Internet del CEDOC hi podem trobar diferents seccions, algunes de caire general i que estan referides a la nostra entitat: Objectius, Directori, Promotors i Memòria. També hi trobam altres seccions dedicades a les activitats de documentació com per exemple:

- Catàleg d'articles d'opinió: accés als articles d'opinió catalogats i digitalitzats en format PDF
- Bases de dades d'activitats culturals: accés a la informació cultural repartida amb diferents temàtiques: activitats benèfiques, activitats esportives, animació infantil, ballada popular, ballet, cinema, conferència, cultura, cursos, dansa, desfilada de moda, exposició, festa popular/patronal, fires i congressos, homenatge, literatura, música, òpera, poesia, presentació noves entitats, teatre, visita, xerrada / col·loqui / Taula rodona.
- Inventaris i catàlegs: es pot veure els arxius que el CEDOC ha inventariat i catalogat alguns dels quals hi ha el catàleg en format PDF. Destaquen Arxiu del GOB, Arxiu de "El Nido" i Arxiu Antoni Jiménez, el Catàleg de Producció audiovisual de les Illes Balears i el Dipòsit legal de publicacions de Ciències Socials i Història 2003.
- Arxius digitals: en aquesta secció hi podem trobar els arxius digitals de l'Arxiu Antoni Pons, Arxiu Vicent Ribas Arxiu històric de la Cambra de Comerç

Pel que a les activitats referides i/o organitzades pel CEDOC es poden trobar distingides en cinc seccions diferenciades.

- Conferències: xerrades celebrades en les que hi ha col·laborat el CEDOC en la seva organització.
- Congressos: V ENCONTRE D'HISTORIADORS DE LA COMUNICACIÓ PALMA, OCTUBRE 2001.
- Cursos: diferenciant els que s'han organitzat amb els que s'estan preparant o s'anuncien.
- Publicacions: Publicacions en paper que ha realitzat el CEDOC però també publicacions electròniques de llibres digitals en format PDF com és el cas de la nova col·lecció de Llibres digitals que duen per títol: *Quaderns del CEDOC*. El primer número dur per títol *La Diversitat Cultural: documents per la reflexió i el debat*.
- Activitats del CEDOC: aquesta secció oberta recentment hi podem trobar les activitats a les que ha participat i/o organitzat el CEDOC com per exemple l'assistència a la IV Fira de la Ciència o la Mostra de Revistes de la Part Forana.
- Documents del Temps Present: en aquests moments es poden trobar el Tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa, la Constitució Espanyola, tots els Estatuts d'Autonomia en vigor, i de les propostes de modificació d'Estatuts en destaquen la

Proposta d'Estatut Polític per a la Comunitat d'Euskadi, la proposició de Llei Orgànica de Reforma de l'Estatut de la Comunitat Valenciana i la Proposta de modificació de l'Estatut de Catalunya.

Pel que a les estadístiques del nostre web cal dir que fins el moment¹, el web del Centre d'Estudis i Documentació Contemporània ha rebut un total de 3.191 visites amb una mitjana de 10 visites diàries. El dia de major activitat fou el 7 d'octubre de 2004, amb 43 visualitzacions.

Si tenim en compte el país de procedència dels internautes que visiten el nostre portal segons detalla l'empresa Webstats4u.com, que té incorporada el nostre web a la secció d'Art i cultura, són els que apareixen a continuació:

País de procedència	Núm. visites	Percentatge
Espanya	3.105	97,3 %
Estats Units	15	0,5 %
Japó	8	0,3 %
França	6	0,2 %
Països Baixos	6	0,2 %
Itàlia	5	0,2 %
Argentina	4	0,1 %
Regne Unit	4	0,1 %
Alemanya	4	0,1 %
Marroc	2	0,1 %
Desconegut	14	0,4 %
Resta	18	0,6 %
Total	3079	100 %

¹ Situem el moment d'elaboració d'aquesta memòria el dia 9 de desembre de 2005, a les 11:00.

4. PUBLICACIONS DIGITALS DEL CEDOC

El Centre d'estudis i Documentació Contemporània (UIB – Sa Nostra) ha inaugurat un nou apartat dins el seu portal d'Internet. En aquest sentit, s'ha creat la col·lecció *Quaderns del CEDOC* amb l'objectiu de publicar obres de temàtica cultural i actual diversa. Aquesta secció s'ha inaugurat amb el llibre *La Diversitat Cultural: documents per la reflexió i el debat*, que ha estat coordinat per Rafel Puigserver Pou i Sebastià Serra Busquets, i que consisteix en una recopilació d'articles relacionats amb la diversitat cultural, així com textos i documents institucionals de caire internacional relacionats amb aquesta. A continuació vos adjuntam l'índex.

Introducció
La Convenció internacional sobre la diversitat cultural (UNESCO). Context, evolució i perspectives Martí Petit.
«Excepció cultural», polítiques nacionals i mundialització: factors de democratització i de promoció de la modernitat. Divina Frau-Meigs.
Una proposta intercultural per a les Balears. Isidor Marí i Mayans
<u>Documents per a la reflexió i el debat</u>
Declaració Universal de la UNESCO sobre la Diversitat Cultural Adoptada per la 31a sessió de la Conferència General de la UNESCO.
Conferencia Intergubernamental para las políticas culturales para el desarrollo
Declaració del Simposi “La renovació de les polítiques culturals a la Unió Europea” (Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 18 de setembre de 2004)
Conclusions Generals de l' Eurocongrés 2000 (Barcelona 2003)
Declaració de Barcelona. Adoptada per la Conferència Euromediterrània (27/28 de novembre de 1995)
Agenda 21 de la Cultura. Un compromís de les ciutats i els governs locals per al desenvolupament cultural.
Declaració Universal dels Drets Lingüístics
Carta Europea de les Llengües regionals o minoritàries
<i>Declaració de Tarragona pel diàleg i la cooperació entre les universitats euromediterrànies</i>
Bibliografia recomanada

5. COL·LABORACIÓ AMB ELS GRUPS DE RECERCA

Dins la tasca d'organització de jornades i cursos que realitza el CEDOC, la nostra entitat ha decidit implicar-se encara més dins la comunitat universitària i ha ofert la nostra col·laboració als 99 grups de recerca reconeguts per la UIB en l'organització i la difusió dels possibles projectes de recerca, activitats, cursos, seminaris, etc.

Aquesta col·laboració és especialment destacable amb el Grup d'Estudi de la Cultura, la Societat i la Política al Món Contemporani de la UIB, amb el qual hem col·laborat en diverses activitats: Fira de la Ciència, les jornades de Els Reptes dels Mitjans de Comunicació en el Món Actual, etc.

El CEDOC ve col·laborant també amb la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez amb el qual compartim els mitjans de comunicació per fer ells un conjunt d'anàlisis sobre sociolingüística a la vegada que nosaltres elaboram els dossiers de premsa.

Prova de la bona acollida d'aquesta iniciativa ja s'han rebut algunes propostes de col·laboració com és el *Congreso de Televisión Digital Interactiva*, que organitzà el passat 24 i 25 de novembre el grup de recerca de tecnologies de la informació, i que comptà amb el patrocini de Sa Nostra. En aquest sentit, es va facilitar un enllaç al portal web del congrés dins el nostre web. També s'ha sol·licitat al CEDOC una col·laboració amb el Grup de Recerca d'Expressió de la diversitat en el món anglòfon.

La direcció de la revista *Lluc* va sol·licitar la col·laboració del CEDOC conjuntament amb la Revista *L'Avenç*, per tal de programar una taula rodona en el Centre de Cultura Sa Nostra del carrer Concepció de Palma, sobre el pensament de Josep Melià. Com a continuació de la taula rodona, es va organitzar la presentació de la Revista *L'Avenç* Al campus de la UIB i d'una taula rodona amb el títol «Quatre visions de quatre generacions de *Els mallorquins* de Josep Melià», per part del CEDOC.

7. RESOLUCIÓ DE CONSULTES

Al llarg d'aquests mesos de 2005, en el CEDOC ens han arribat diverses sol·licituds i/o consultes relacionades amb alguna de les nostres activitats. Entre aquests, val destacar:

- El préstec de material audiovisual a IB3 Ràdio per a la realització d'un reportatge sobre els forns de calç d'Eivissa
- La consulta d'alguns arxius dels quals el CEDOC n'és dipositari.
- El CEDOC ha estat escollit per la senyora Esther Calatayud, estudiant de Documentació de la Universitat Oberta de Catalunya, com a exemple d'un centre de documentació per a la realització d'un treball pràctic que entregarà a la UOC en el marc dels seus estudiants.

Universitat de les
Illes Balears

CENTRE D'ESTUDIS I
DOCUMENTACIÓ
CONTEMPORÀNIA

Edifici Ramon Llull, campus universitari.
Carretera de Valldemossa, km, 7,5 07122 Palma
Telèfons 971 17 32 79 / 17 28 23 / 17 24 15 / 971 25 95 39
Fax: 971 17 34 73 A/e: cedoc@uib.es